
Green Entrepreneurship Training, GET-UP -Projekti

05- Vihreä yrittäjyys Euroopassa – Vertaileva näkökulma

**GET-UP
Tiivistelmä kyselylomakkeista**

Tämä raportti tarjoaa yleiskatsauksen GET-UP partnerimaissa suoritettujen vertailevien tutkimusten vastauksista. Vertaileva tutkimus toteutettiin laadullisesti. Partnerimaat ovat: (1) Saksa, (2) Kypros, (3) Suomi, (4) Irlanti, (5) Romania (6) Espanja ja (7) Iso-Britannia. Vertaileva tutkimus sisälsi neljä kyselylomaketta, joita käytettiin kussakin partnerimaassa samoille kohderyhmille. Osana vertailevaa tutkimusta (projektin tuotos 5) kokosimme neljän eri kohderyhmän mielipiteet menettelytapasuositusten pohjaksi:

- (a) GET-UP -projektin partneriorganisaatiot (Kyselylomake 1)
- (b) Aloittelevat yrittäjät (Kyselylomake 2)
- (c) Ammattikoulutuksen ammattilaiset (Kyselylomake 3) ja
- (d) Mikroyritysten omistajat (Kyselylomake 4)

Tässä tiivistelmässä esitämme vertailevassa tutkimuksessamme esille tulleet keskeiset asiat ja se on luettavissa kaikilla partnerikielillä. Tarkempia tietoja tutkimuksesta löytyy liitteissä olevista englanninkielisistä raporteista, joiden perusteella tämä tiivistelmä on luotu.

Kyselylomake 1: GET-UP -projektin partneriorganisaatiot

Vastaajien profiili: *Partneriorganisaatiot*

Kaikki GET-UP-projektin partneriorganisaatiot osallistuivat vertailevaan analyysiin ja täyttivät siihen liittyvän kyselylomakkeen. Projektin partneriorganisaatiot tulevat seitsemästä eri maasta; Kyprokselta, Suomesta, Saksasta, Irlannista (kaksi partneria), Romaniasta, Espanjasta ja Iso-Britanniasta.

1. Kuinka tärkeää vihreä talous on maassasi?

Kaikkien projektikumppaneiden mielestä vihreä talous oli tärkeä aihe jokaisen vastaajan maassa ja kaikki vastaajat olivat jossain määrin tekemisissä vihreän sektorin koulutuksen kanssa. Vihreä talous ja kestävä kehitys ovat yhä suosituimpia jokaisessa maassa. Nykyään vihreä talous on ratkaisevan tärkeää. Vihreän talouden fokus vaihteli kuitenkin projektipartnerimaissa. Esimerkiksi Kyproksella keskitytään ympäristönsuojeluun ja kestävät vihreät yritykset ja tuotteet ovat tärkeitä, Romanian ministeriö kehittää toimintasuunnitelmia, Espanjassa vihreä talous on epätasapainoisessa tilassa ja Saksassa painopiste ei ole niin paljon vihreässä taloudessa verrattuna muihin maihin. Kaikki vastaajat kuitenkin totesivat, että vihreä talous on hyvin tärkeä nyt ja tulevaisuudessa.

2. Miten vihreää taloutta voidaan kasvattaa maassasi tulevaisuudessa?

Kaikissa GET-UP partnerimaissa vihreää taloutta voidaan edistää. Vastaajat ehdottivat, että tämä voitaisiin toteuttaa vihreän talouden koulutuksen avulla, joka alkaisi esikouluopetuksesta, organisaatiokoulutuksista ja hallituksen ohjelmista. Partnerit ehdottivat yhteisiä lähestymistapoja, yksityisiä ja valtion investointeja sekä valtion poliittista tukea ja edellytysten luomista kestävämmille ratkaisuille.

3. Näetkö mahdollisuuksia tukea vihreää yrittäjyyttä maassasi?

Tukimahdollisuudet ovat samankaltaisia kaikissa maissa. Partnerien vastaukset keskittyivät kohdennettuihin rahoitustoimintoihin ja koulutusaloitteiden levittämiseen toimijaverkostojen välityksellä. Suomessa yhteiset lähestymistavat voivat luoda mahdollisuuksia. Yleisesti ottaen mahdollisuuksia on olemassa ottamalla vihreät yhteisöt, yliopistot, koulut, kansalaisjärjestöt ja hallitukset mukaan toimintoihin, jotka edistävät vihreää toimintaa ja aktiivista yhteistyötä päätöksenteossa ja koulutuksessa.

4. Miten vihreän yrittäjyyden kaltaista uutta kehittyvää aluetta voitaisiin tukea oman maasi politiikassa? Ja miten se voitaisiin sisällyttää koulutustoimiin?

Kaikissa maissa valtioiden tulisi laatia enemmän vihreän yrittäjyyden tukiohjelmia sekä integroida vihreitä ratkaisuja omiin toimielimiinsä ja toimiinsa. Vihreän yrittäjyyden tukitoimet ovat hyödyllisiä ja aiheen integroiminen koulutukseen tarjoaa uusia mahdollisuuksia oppijoille. Kursseja voisi järjestää ammatilliset koulutusorganisaatiot, paikalliset kehitysyritykset ja valtion laitokset. Taloudellinen tuki voi olla ratkaisevan tärkeää tämän prosessin alussa ja sitä voitaisiin antaa paikallisella tai kansallisella tasolla.

5. Millaisia haasteita koet liittyvän vihreän talouden edistämiseen maassasi?

Useimmissa maissa ei ole riittävästi tietoa käsitteen merkityksestä ja käsitteen edistämisen puute ministeriöiden ja hallituksen tasolla nähdään keskeisenä haasteena. Haasteita nähdään myös läpinäkyvyydessä. Vihreän idean sisällyttäminen nykyisiin opetussuunnitelmiin on myös ratkaisevan tärkeää.

6. Millaisia haasteita koet liittyvän vihreän yrittäjyyden edistämiseen maassasi?

Tietoisuuden puute vihreän yrittäjyyden merkityksestä on suurempi haaste kuin se on vihreän talouden osalta. Opettajilla ei ole tarpeeksi tietämystä aiheesta ja he tarvitsevat materiaaleja ja ohjeita. Partnerimaat kokivat tarvetta asianmukaiselle pedagogiselle lähestymistavalle. Koulutuksen tulisi olla kohdistettua.

7. Mitkä GET-UP-projektissa käsitellyistä vihreän talouden osa-alueista ovat merkityksellisimpiä maallesi?

Yleisesti projektipartnerit olivat yhtä mieltä siitä, että Cleantech, uusiutuva energia, ekologinen rakentaminen, jätteenkäsittely, elinympäristön suojeleminen, ruuan prosessointi ja tuotannon kestävyys olivat tärkeimpiä aiheita. Vain Kypros keskittyi enemmän ekoturismiin ympäristönsuojelun ohella.

Kyselylomake 3: Ammattikoulutuksen ammattilaiset

Vastaajien profiili: *Ammattikoulutuksen ammattilaiset*

Jokaisessa GET-UP -partnerimaassa hankepartnerit haastattelivat viittä ammattikoulutuksen ammattilaista. Ammattilaiset työskentelivät kouluttajina yrityksissä, ammatillisissa oppilaitoksissa ja organisaatioissa, jotka osallistuvat ammatillisen koulutuksen kehittämiseen. Kaikki vastaajat olivat kokeneita ammatillisen koulutuksen ammattilaisia ja heillä oli yleistä näkemystä maan ammatillisesta koulutuksesta.

1. Vastaajien organisaatiot ja asema

Useimmat kyselyyn vastanneista olivat ammatillisista oppilaitoksista ja he tarjosivat yrittäjyyskoulutusta, ammattikursseja tai startup-kursseja. Vain muutama vastaajista oli ammatillisen koulutuksen alalla toimivista järjestöistä. Vastaajat olivat opettajia, kouluttajia tai kurssisuunnittelijoita tai he olivat ammattikoulutuksen järjestäjiä.

2. Onko ammattikoulutuksen toimissa ja palveluissa jo nähtävissä vihreän talouden näkökulmia?

Useimmissa vastauksissa todettiin, että vihreän talouden näkökulmia sisältyy jo heidän kursseihin. Iso-Britannian vastaajat eivät olleet varmoja oliko heillä tällä sektorilla erityistarpeita tai oliko nuorilla yrittäjillä samat tarpeet riippumatta sektorista. Yleensä yleiset näkökulmat kuten liiketoiminnan johtaminen, tietotekniset taidot, kirjanpito ja rahoitus tulevat käsitellyiksi, mutta myös kestävä ja ekologisen matkailun näkökohtia tai tuotannon kestävien taloudellisten rakenteiden luomista käsitellään myös joskus. Kokonaisuudessaan voidaan kuitenkin todeta, että ammattikoulutuksessa nähtävissä on toistaiseksi vain muutamia vihreän talouden näkökulmia.

3. Näetkö mahdollisuuksia tukea vihreää yrittäjyyttä nykyisessä organisaatiossasi?

Vastaajat olivat sitä mieltä, että vihreitä yrittäjiä voitaisiin tukea yleisten yrittäjyyteen liittyvien koulutusohjelmien avulla. Useimmiten tämä voitiin toteuttaa nykyisissä organisaatioissa. Tämän lisäksi romanialaisilla oli mahdollisuus ottaa käyttöön vihreitä yrittäjyyskursseja opetusohjelmassa. Kyproksen ammattilaisten painopisteenä on saada Kypros 100% vihreäksi.

4. Miten vihreän yrittäjyyden kaltaista uutta kehittyvää aluetta voitaisiin tukea ammatillisessa koulutuksessa? Miten tärkeää se on sinulle ja organisaatiollesi?

Kaikki vastaajat olivat sitä mieltä, että ammatillinen koulutus tukee vihreää yrittäjyyttä ja se koettiin ratkaisevan tärkeäksi. Vihreä talous on kasvanut, mutta yrittäjyysopinnoissa sillä ei toistaiseksi ole suurta roolia ammatillisessa koulutuksessa. Oppilaitoksissa aihe ei tällä hetkellä ole kovin tärkeä, mutta tukevaisuudessa sen tärkeys tulee kasvamaan. Opettajia on koulutettava ja ammatillisen koulutuksen tulee tarjota materiaaleja ja GET-UP-projektin tuotosten kaltaisia opetussuunnitelmia.

5. Millaisia haasteita koet liittyvän vihreän yrittäjyyden edistämiseen ammatillisessa koulutuksessa?

Irlannissa haasteena oli lähinnä tiettyjen alueiden rajalliset resurssit, muissa maissa läpinäkyvyys, kouluttajien tuen tarve ja tietoisuuden puute mainittiin keskeisinä haasteina. Muutamat maat kuten Kypros mainitsi yrittäjähengen puuttumisen, johon ammatillisen koulutuksen olisi pystyttävä puuttumaan. Yhteenvetona suurin osa vastaajista oli sitä mieltä, että haasteet olivat pieniä tai on vain muutamia haasteita, jotka voidaan ratkaista helposti.

6. Millaisia mahdollisuuksia näet edistää vihreää yrittäjyyttä ammatillisen koulutuksen toimien avulla tulevaisuudessa? Voisiko organisaatiossasi olla uusia toimenpiteitä sen edistämiseksi?

Mahdollisuudet nähtiin hyvinä. Positiivisuudesta huolimatta, vastaajat olivat yleisesti ottaen yhtä mieltä siitä, että ammatillisen koulutuksen organisaatioiden muutosvauhti on hidas. Ammatillisen koulutuksen organisaatiot tarvitsevat kuitenkin vielä tukea lähentyäkseen asianmukaisesti tätä suurta alaa. Romaniassa edistämismahdollisuudet arvioitiin keskinkertaisiksi. Heidän mielestään olisi hyvä, jos vihreän yrittäjyyden kurssit voitaisiin ottaa osaksi opetusohjelmaa. Iso-Britanniassa ammattikoulutuksen ammattilaiset eivät olleet varmoja, onko vihreän yrittäjyyden ohjelmille kysyntää.

7. Kerro 5-numeroisen Likert asteikon avulla missä määrin olet samaa mieltä tai eri mieltä siitä, mitkä taidot mahdollisesti puuttuvat ammatillisen koulutuksen ammattilaisilta:

Alla saatujen vastauksien keskiarvo:

Asteikko:

5: Vahvasti samaa mieltä 4: Melko samaa mieltä 3: Neutraali

2: Melko eri mieltä 1: Vahvasti eri mieltä

Taidot:	Keski- arvo
Kuinka käyttää vihreämpiä menetelmiä yritysten kustannuksen vähentämiseksi	3,86
Vihreään liiketoimintaan liittyvä lainsäädäntö	4,00
Opiskelijoiden osaamisen kehittäminen vihreän talouden alalla	4,29
Kuinka hyödyntää paikallisilla, kansallisilla tai Euroopan tasolla tarjolla olevia mahdollisuuksia vihreässä taloudessa	4,29
Liiketoimintaosaamisen / oman itsen / työntekijöiden kehittäminen	3,57
Rahoituksen löytäminen ja saatavuuden parantaminen	3,43
Työlainsäädäntö	3,00
Miten käyttää liiketoimintaosaamista tasapuolisemman toimintaedellytysten luomiseksi kestäväen kehityksen yritysten ja voittoa tavoittelevien yritysten välille.	4,00